

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1ObdoV/5/2020
Identifikačné číslo spisu: 1099898345
Dátum vydania rozhodnutia: 25.06.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hullová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1099898345.21

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu GENERIX, a. s., so sídlom Dvořákovo nábřeží 8/A, 811 02 Bratislava, IČO: 36 172 243, zastúpeného advokátom JUDr. Felixom Neupauerom, so sídlom Dvořákovo nábřeží 8/A, 811 02 Bratislava, proti žalovanému Centrálny depozitár cenných papierov SR, a. s., so sídlom Ul. 29. augusta 1/A, 814 80 Bratislava, IČO: 31 338 976, zastúpenému HKP Legal, s. r. o., so sídlom Križkova 9, 811 04 Bratislava, IČO: 36 727 334, o zaplatenie 599 210,62 eur s príslušenstvom, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4Obo/11/2018-986 z 25. októbra 2018, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalobcu o d m i e t a .

II. Žalovaný m á voči žalobcovi n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 4Obo/11/2018-986 z 25. októbra 2018 (na odvolanie žalobcu) potvrdil rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 57Cb/5/1999-852 z 20. mája 2015 v zamietajúcom výroku a žalovanému priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania.

2. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uviedol, že predmetom sporu je žalobcom uplatnené právo na náhradu škody vo výške 599 210,62 eur podľa § 373 Obchodného zákonníka v spojení s § 89 zákona č. 600/1992 Zb. o cenných papieroch v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o CP“). Žalobca opodstatnenosť svojho nároku odôvodňoval tvrdením o porušení zákona o CP (§ 27 ods. 6, 7), ako aj ustanovení § 131 až § 133 Exekučného poriadku (ďalej aj „EP“) žalovaným. V predmetnej veci bolo vydaných niekoľko prvoinstančných rozhodnutí, ktoré boli súdmi vyššej inštancie zrušené a vec bola vrátená na doplnenie dokazovania. Po zrušení rozsudku súdu prvej inštancie č. k. 57Cb/5/1999-380 z 15. januára 2007 uznesením odvolacieho súdu č. k. 4Obo/10/2013-690 z 31. marca 2014, súd prvej inštancie doplnil dokazovanie v intenciách právneho názoru vysloveného Najvyšším súdom Slovenskej republiky (ďalej aj „NS SR“), pričom zo zisteného skutkového stavu nesporne vyplýva, že súdna exekútorka JUDr. Edita Šupová dňa 1. júla 1997 - s odkazom na ustanovenie § 27 zákona o CP žiadala o

zaregistrovanie pozastavenia výkonu práva nakladať so zaknihovanými cennými papiermi emitenta OBUV, a. s., v počte 47 659 kusov, na dobu uvedenú v upovedomení o začatí exekúcie. Stredisko cenných papierov SR Bratislava, a. s. (právny predchodca žalovaného) výpisom ku dňu 8. júla 1997 požiadavku na službu - zákaz predaja cenných papierov, akceptovalo s dátumom platnosti blokácie do 31. decembra 2005 a zaregistrovalo pozastavenie práva nakladať s cennými papiermi v prospech obchodníka s cennými papiermi - identifikačné číslo 0031338976. Následne súdna exekútorka zaslala žalovanému žiadosť z 8. septembra 1997 o odblokovanie predmetných cenných papierov z dôvodu zadania príkazu na ich predaj obchodníkovi s cennými papiermi CONTACT BROKERS o. c. p., a. s. Súdna exekútorka ako osoba oprávnená nakladať s cennými papiermi povinného (§ 133 EP) obsahovo totožnú žiadosť o odblokovanie cenných papierov zopakovala na predpísanom tlačíve strediska dňa 9. septembra 1997. Žiadosť na vykonanie služby žalovaný prijal a požiadavka služby bola akceptovaná, zmena stavu zrealizovaná, a to k stavu 22. októbra 1997. Po vykonaní služby emisia cenných papierov na účte majiteľa nemala žiadne obmedzenia. Po zrušení registrácie pozastavenia výkonu práva nakladať s cennými papiermi v zmysle príkazu súdnej exekútorke bola zaregistrovaná blokácia predmetných akcií v prospech obchodníka s cennými papiermi CONTACT BROKERS o. c. p., a. s., ktorej platnosť bola obmedzená len do 17. septembra 1997, čo medzi sporovými stranami nie je sporné. Po tomto dátume súdna exekútorka ani ňou poverený obchodník s cennými papiermi nepodali príkaz na predĺženie pozastavenia výkonu práva nakladať s predmetnými akciami, ani nepožiadali o takúto službu na účte majiteľa cenných papierov v zmysle § 59 ods. 1 písm. d/ zákona o CP. Samotný exekučný príkaz automaticky nemá účinky blokácie zaknihovaných cenných papierov, tieto má až zaregistrovanie pozastavenia výkonu práva nakladať s cennými papiermi v zmysle § 27 ods. 6 zákona o CP. Preto nie je dôvodná námietka žalobcu, že žalovaný porušil svoju povinnosť a žalobcovi spôsobil škodu, keď vykonal registráciu prevodu cenných papierov medzi povinným a treťou osobu konaním, ktorým zmaril vykonanie exekúcie v zmysle § 133 EP. V danom prípade žalovaný nebol účastníkom exekučného konania a nebol ani povinný preverovať spôsob uspokojenia, resp. zánik exekúcie, ako aj postup exekútorke v zmysle § 131 EP. Žalovaný nie je oprávnený bez pokynu oprávnenej osoby z vlastnej iniciatívy realizovať na účtoch majiteľov cenných papierov služby, a to ani na základe priloženého exekučného príkazu.

3. Ďalej odvolací súd konštatoval, že z ustanovenia § 27 ods. 7 zákona o CP a ani z iného právneho predpisu nevyplýva, akú formu má mať príkaz na zrušenie registrácie pozastavenia práva nakladať s cennými papiermi. Právny úkon a jeho účinky je preto potrebné posudzovať z hľadiska jeho obsahu (§ 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Súd prvej inštancie dospel k správneému záveru, že na základe žiadosti súdnej exekútorke ako oprávnenej osoby bol žalovaný povinný odblokovať pozastavenie výkonu práva nakladať so zaknihovanými cennými papiermi (§ 27 ods. 7 zákona o CP). Zo strany žalovaného nedošlo k porušeniu žiadnej zákonom uloženej a ani zmluvnej povinnosti, pretože služby v rozsahu, ktoré od neho súdna exekútorka požadovala, v zmysle zákona uskutočnil (§ 27 ods. 6, 7 zákona o CP). Z výpovede súdnej exekútorke JUDr. Edity Šupovej (ako svedkyne) na súdnom pojednávaní dňa 23. januára 2008 vyplýva, že k odblokovaniu akcií muselo reálne dôjsť, aby sa uskutočnil ich predaj a došlo k uspokojeniu oprávneného. Povinný bol viazaný všeobecným príkazom, ku ktorému došlo po začatí exekučného konania a nemohol svojvoľne nakladať s predmetnými akciami v čase výkonu exekúcie. V zmysle § 133 ods. 2 EP platí, že pri nakladaní s cennými papiermi robí namiesto povinného všetky úkony exekútor a pri splnení pohľadávky z cenných papierov je exekútor povinný postupovať podľa zákona o cenných papieroch ako lex specialis (§ 133 ods. 1 zákona o CP). Po odblokovaní akcií a zrealizovaní služby žalovaným mala súdna exekútorka chrániť práva oprávneného pri predaji cenných papierov zákonným spôsobom v zmysle zákona o CP. Je nesporné, že ako oprávnená osoba nedala žalovanému zákonným postupom príkaz na službu, ktorá by vlastníka akcií (povinného) naďalej obmedzovala v dispozícii s akciami až do ukončenia, resp. zániku exekúcie, a preto nenastal zákonný dôvod nerealizovať zmenu majiteľa akcií po uplynutí blokácie 17. septembra 1997, kedy došlo k zrušeniu nastaveného obmedzenia a akcie povinného sa stali opäť voľne obchodovateľné. Tvrdenie žalobcu, že súdna exekútorka svoj príkaz, obsiahnutý v podaní z 8. septembra 1997, podmienila a účelovo viazala na exekúciu, nemá oporu v právnej úprave zákona o CP.

4. K tvrdeniu žalobcu, že zo strany žalovaného došlo dňa 24. októbra 1997 k protiprávnemu vykonaniu

registrácie prevodu cenných papierov medzi povinným v exekučnom konaní a treťou osobou, a to na základe absolútne neplatného právneho úkonu (zmluvy o prevode cenných papierov zo dňa 22. 10. 1997), odvolací súd uviedol, že táto námietka nemá právne opodstatnenie. V rozhodnom období dňa 24. októbra 1997 boli akcie povinného CEBO HOLDING SLOVAKIA, a. s. voľne obchodovateľné, a to v dôsledku nekonania, resp. nečinnosti súdnej exekútorke, ktorá mala zákonným spôsobom chrániť práva oprávneného pri predaji cenných papierov v zmysle zákona o CP, čo nesporne vyplýva aj z EP (§ 133). Preto námietka žalobcu o zodpovednosti žalovaného za vzniknutú škodu s poukazom na ustanovenie § 67 zákona o CP je irelevantná. Na základe vyššie uvedeného sa odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že nebolo preukázané porušenie povinnosti žalovaným v zmysle ustanovenia § 27 ods. 6 zákona o CP a žalovaný nenesie žiadnu zodpovednosť za škodu spôsobenú žalobcovi, čo bolo dôvodom zamietnutia žaloby.

5. Konštatujúc nedôvodnosť námietok žalobcu (ako odvolateľa) - že súd prvej inštancie neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával žalobcom navrhnuté dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností a že rozhodnutie súdu prvej inštancie je nedostatočne odôvodnené - odvolací súd potvrdil odvolaním napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP. O trovách dovolacieho konania rozhodol odvolací súd tak, že ich náhradu priznal žalovanému ako úspešnej strane sporu s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie.

6. Rozsudok odvolacieho súdu napadol žalobca dovolaním, ktorého prípustnosť vyvodzoval z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP tvrdiac, že dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 CSP). Žiadal, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Zároveň navrhol odložiť vykonateľnosť dovolaním napadnutého rozhodnutia (§ 444 ods. 1 CSP) z dôvodu značnej výšky trov konania priznaných žalovanému.

7. Podľa názoru žalobcu (ďalej aj „dovolateľ“) rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dvoch právnych otázok (ďalej v texte dovolania označovaných ako „právna otázka 1“ a „právna otázka 2“), ktoré odvolací súd vyriešil nesprávne, pričom v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu také otázky doposiaľ neboli riešené (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP). Jedná sa o otázku, či príkazom na zrušenie registrácie pozastavenia výkonu práva nakladať so zaknihovanými cennými papiermi v zmysle ustanovenia § 27 ods. 7 zákona o CP je nevyhnutne len nepodmienený a účelovo neviazaný príkaz (právna otázka 1) a otázku, či nevykonanie zmeny osoby oprávnenej nakladať so zaknihovanými cennými papiermi zo strany žalovaného na základe predložených podkladov v evidencii žalovaného, v dôsledku čoho dôjde k následnému umožneniu registrácie neoprávneného prevodu zaknihovaných cenných papierov, zakladá zodpovednosť žalovaného za škodu podľa ustanovenia § 67 zákona o CP (právna otázka 2).

8. Právnu otázku 1 vyriešil odvolací súd so záverom, že z ustanovenia § 27 ods. 7 zákona o CP, ani z iného právneho predpisu nevyplýva, akú formu má mať príkaz na zrušenie registrácie pozastavenia výkonu práva nakladať s cennými papiermi, a preto právny úkon a jeho účinky je potrebné posudzovať z hľadiska jeho obsahu. Odvolací súd v napadnutom rozsudku potvrdil správnosť záveru súdu prvej inštancie, že žalovaný bol povinný odblokovať pozastavenie výkonu práva nakladať so zaknihovanými cennými papiermi aj na základe príkazu, ktorý preukázateľne nebol nepodmieneným a účelovo neviazaným príkazom, a ktorý navyše ani neobsahoval v kolónke „kód služby“ príkaz na zrušenie práva nakladať so zaknihovanými cennými papiermi. Podľa uvedeného právneho posúdenia, ktoré dovolateľ označil za nesprávne, zo strany žalovaného nedošlo k porušeniu žiadnej zákonnej a ani zmluvnej povinnosti.

9. V súvislosti s riešením uvedenej právnej otázky dovolateľ ďalej poukázal na to, že v konaní nebolo sporné, že žalovaný na základe listu súdnej exekútorke JUDr. Edity Šupovej z 1. júla 1997, označeného ako „Pozastavenie výkonu práva nakladať so zaknihovanými cennými papiermi“ (ďalej aj „príkaz“), v súlade so zákonom o CP zaregistroval dňa 8. júla 1997 pozastavenie výkonu práva nakladať so špecifikovanými cennými papiermi povinného (spoločnosti CEBO HOLDING SLOVAKIA, a. s.),

ktorého platnosť bola stanovená do 31. decembra 2005. Súčasne bolo žalovanému doručené aj upovedomenie súdnej exekútorke o začatí exekúcie predajom predmetných cenných papierov. Listom z 8. septembra 1997, označeným ako „Exekučný predaj CP - žiadosť o odblokovanie zaknihovaných CP“ (ďalej aj „žiadosť súdnej exekútorke“) exekútorka oznámila žalovanému svoj postup pri exekúcii, keď uviedla, že „vydaním exekučného príkazu na predaj uvedených cenných papierov som zároveň zadala obchodníkovi s cennými papiermi - CONTACT BROKERS o. c. p., a. s. - príkaz na predaj cenných papierov. Aby uvedený predaj CP bolo možné uskutočniť a uspokojiť tak pohľadávku oprávneného, žiadam Vás o odblokovanie pozastavenia výkonu práva nakladať s cennými papiermi.“ Dňa 9. septembra 1997 súdna exekútorka podala u žalovaného vyplnené a podpísané tlačivo „Služby SCP/2“, ktorého prílohou bol exekučný príkaz EX 552/97 z 2. septembra 1997, vydaný na základe ustanovení § 131 až § 133 EP. Z uvedeného podľa názoru dovolateľa vyplýva, že žalovanému adresovaná žiadosť súdnej exekútorke, ani vyplnený formulár „Služby SCP/2“, ktorý navyše neobsahoval v kolónke „kód služby“ príkaz na zrušenie práva nakladať so zaknihovanými cennými papiermi, neboli nepodmienenými a účelovo neviazanými príkazmi v zmysle ustanovenia § 27 ods. 7 zákona o CP. Zdôraznil, že pre zachovanie alebo výkon práv vyplývajúcich z cenných papierov, je potrebné vykonať presne predpísané a nezameniteľne formulované právne úkony, aby nevznikli žiadne pochybnosti o ich obsahu. Žiadosť súdnej exekútorke bola expressis verbis účelovo viazaná na uspokojenie pohľadávky oprávneného v rámci exekúcie, čoho dôkazom je i svedecká výpoveď exekútorke, podaná na odvolacom pojednávaní dňa 23. januára 2008, kde na otázku právnej zástupkyne žalovaného svedkyňa uviedla, že k odblokovaniu zo strany exekútora muselo dôjsť, lebo akcie by nebolo možné predať, ale všeobecný zákaz, a teda súčinnosť s exekútorom, vydaná v príkaze po začatí exekúcie, tu bol naďalej. Z uvedeného podľa názoru dovolateľa vyplýva, že v dôsledku protiprávneho zrušenia príkazu zo strany žalovaného, dňa 24. októbra 1997 žalovaný protiprávne vykonal registráciu prevodu predmetných cenných papierov medzi povinným CEBO HOLDING SLOVAKIA, a. s. a treťou osobou (spoločnosťou TG TRADE, a. s.), a to dokonca na základe absolútne neplatného právneho úkonu - zmluvy o prechode práv a povinností z 22. októbra 1997.

10. Právnu otázku 2 (či nevykonanie zmeny osoby oprávnenej nakladať so zaknihovanými cennými papiermi zo strany žalovaného na základe predložených podkladov v evidencii žalovaného, v dôsledku čoho dôjde k následnému umožneniu registrácie neoprávneného prevodu zaknihovaných cenných papierov, zakladá zodpovednosť žalovaného za škodu podľa ustanovenia § 67 zákona o CP) vyriešil odvolací súd so záverom, že žalovaný nie je oprávnený bez pokynu oprávnenej osoby z vlastnej iniciatívy realizovať na účtoch majiteľov cenných papierov služby, a to ani na základe priloženého exekučného príkazu. Podľa právneho názoru odvolacieho súdu nebol žalovaný povinný preverovať spôsob uspokojenia, resp. zánik exekúcie, ako ani postup exekútorke v zmysle § 131 EP, keďže podľa § 133 ods. 3 EP pri nakladaní s cennými papiermi robí namiesto povinného všetky úkony exekútor a pri splnení pohľadávky z cenných papierov je exekútor povinný postupovať podľa zákona o CP ako lex specialis. Námietku žalobcu o zodpovednosti žalovaného za vzniknutú škodu s poukazom na ustanovenie § 37 zákona o CP považoval odvolací súd za irelevantnú.

11. Aj riešenie právnej otázky 2 odvolacím súdom je podľa názoru dovolateľa nesprávne, keďže žalovaný - bez ohľadu na protiprávne zrušenie príkazu - bol naďalej viazaný právoplatným a vykonateľným exekučným príkazom súdnej exekútorke. V rozpore s uvedeným žalovaný dňa 24. októbra 1997 protiprávne vykonal registráciu prevodu zaknihovaných cenných papierov medzi povinným a treťou osobou na základe absolútne neplatného právneho úkonu, inter alia z dôvodu, že povinný CEBO HOLDING SLOVAKIA, a. s. nebol oprávnený disponovať s predmetnými cennými papiermi, o čom žalovaný preukázateľne vedel. Odvolací súd v napadnutom rozsudku nesprávne a celkom nelogicky na jednej strane poukázal na ustanovenie § 133 EP, podľa ktorého všetky úkony pri nakladaní s cennými papiermi robí namiesto povinného exekútor, na druhej strane však aproboval postup žalovaného, ktorý v rozpore s uvedeným vykonal registráciu prevodu zaknihovaných cenných papierov na základe úkonu realizovaného povinným. Žalovaný uvedeným konaním porušil nielen ustanovenia § 131 až § 133 EP, ale aj ustanovenia § 27 ods. 6 a § 67 zákona o CP.

12. Dovolateľ v tejto súvislosti poukázal aj na závery rozsudku NS SR z 10. marca 2010, sp. zn.

2Obo/116/2009, v ktorom vystupoval ako žalovaný v 2. rade, pričom žalobcom bola spoločnosť TG TRADE, a. s. Najvyšší súd Slovenskej republiky sa v predmetnom spore stotožnil s obranou žalovaných, že zmluva o prechode práv a povinností z 22. októbra 1997 medzi CEBO HOLDING SLOVAKIA, a. s. a spoločnosťou TG TRADE, a. s., ako aj k nej uzavretý dodatok č. 1, sú absolútne neplatné právne úkony v zmysle ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka. Odôvodnil to tým, že najneskôr dňa 20. augusta 1997 bola spoločnosť CEBO HOLDING SLOVAKIA, a. s., informovaná, že na všetky akcie spoločnosti OBUV, a. s., sú nariadené exekúcie, a preto nemá právo s cennými papiermi nakladať. Napriek tomu táto spoločnosť dňa 22. októbra 1997 uzavrela so žalobcom zmluvu o prechode práv a povinností, na základe ktorej sa mal žalobca stať vlastníkom 415 183 kusov akcií spoločnosti OBUV, a. s. Zároveň došlo k uzavretiu dodatku č. 1 k zmluve. V súdnej praxi a odbornej literatúre prevláda názor, že porušenie ustanovenia § 47 ods. 1 písm. b/ EP spôsobuje absolútnu neplatnosť právneho úkonu. Vzhľadom na občianskoprávnu zásadu „Nemo plus iuris ad alium transfere potest quam ipse habet“ nemohla spoločnosť CEBO HOLDING SLOVAKIA, a. s., previesť na žalobcu TG TRADE, a. s., svoje práva a povinnosti. Správnosť uvedených právnych záverov potvrdil aj Ústavný súd Slovenskej republiky, ktorý uznesením č. k. II. ÚS 302/2010-17 z 24. júna 2010 odmietol ústavnú sťažnosť spoločnosti TG TRADE, a. s.

13. Napokon dovolateľ poukázal aj na ustanovenia zákona o CP, z ktorých vyplývalo, že evidenciu zaknihovaných cenných papierov vedie Stredisko cenných papierov (ďalej aj „SCP“) na účtoch majiteľov cenných papierov, pričom podľa ustanovenia § 59 ods. 1 písm. d/ zákona o CP účet obsahuje aj osoby oprávnené nakladať s cennými papiermi evidovanými na účte a rozsah tohto ich oprávnenia, ako aj osoby oprávnené požadovať údaje o týchto cenných papieroch a rozsah tohto ich oprávnenia. Z ustanovenia § 56 ods. 6 zákona o CP vyplývalo právo SCP na poskytnutie všetkých (pre výkon jeho činnosti) potrebných podkladov od majiteľov cenných papierov, emitentov, obchodníkov s cennými papiermi, organizátorov verejného trhu, prípadne od ďalších osôb. Uvedenému právu zodpovedala povinnosť SCP riadne viesť evidenciu na základe týchto podkladov. Tento postup slúžil na to, aby nemohlo dôjsť k vzniku škody oprávnených osôb zo zaknihovaných cenných papierov neoprávneným zásahom osôb, ktoré nemali oprávnenie konať v ich mene. Podľa názoru dovolateľa, žalovaný v rozpore s uvedeným nevykonával vo svojej evidencii - na základe podkladov od súdnej exekútorky (upovedomenia o začatí exekúcie a exekučného príkazu) - zmenu osoby oprávnenej nakladať s evidovanými cennými papiermi, ktorou sa namiesto povinného stala súdna exekútorka. Nebyť porušenia tejto povinnosti žalovaného, nedošlo by dňa 24. októbra 1997 k protiprávnej registrácii prevodu predmetných cenných papierov medzi povinným v exekúcii a treťou osobou na základe absolútne neplatného titulu. Žalovaný tým, že bez príkazu oprávnenej osoby uskutočnil v evidencii cenných papierov zmenu ich majiteľa, zároveň porušil zmluvnú povinnosť viesť cenné papiere na účte majiteľa cenných papierov a objektívne zodpovedá za škodu, ktorá porušením tejto povinnosti vznikla. Okrem toho žalovaný týmto konaním porušil ustanovenie § 67 zákona o CP, keďže v čase prevodu nevyhnutne vedel, že spoločnosť CEBO HOLDING SLOVAKIA, a. s., nemá právo špecifikované cenné papiere previesť na spoločnosť TG TRADE, a. s. Žalovaný mal konať v súlade so zmyslom a účelom jeho špecifického postavenia na základe zákona o CP, z čoho vyplývala tiež jeho prevenčná povinnosť. Žalovaný si v uvedených súvislostiach zároveň nespĺnil notifikačnú povinnosť podľa ustanovenia § 377 Obchodného zákonníka, ktorej nerespektovanie zakladá zodpovednosť za škodu.

14. Žalovaný zaslal k dovolaniu žalobcu vyjadrenie, v ktorom navrhol predmetné dovolanie ako neprípustné odmietnuť. Dovolateľom sformulovaná právna otázka 1 (či príkazom na zrušenie registrácie pozastavenia výkonu práva nakladať so zaknihovanými cennými papiermi v zmysle ustanovenia § 27 ods. 7 zákona o CP je nevyhnutne len nepodmienený a účelovo viazaný príkaz) nemá zásadný právny význam a zároveň v predmetnom konaní ani nevyvstala. Poukázal na to, že podmienka je vedľajšie ustanovenie v právnom úkone, ktorým sa účinnosť právneho úkonu robí závislá od nejstej skutočnosti. Vo formulári Služby SCP/2 z 09. 09. 1997, ktorým súdna exekútorka JUDr. Edita Šupová zadala žalovanému príkaz na odblokovanie 47 657 kusov akcií emitenta OBUV, a. s., na účte spoločnosti CEBO HOLDING SLOVAKIA, a. s. a ani v podaní súdnej exekútorky zo dňa 08. 09. 1997 s názvom „Exekučný predaj CP - žiadosť o odblokovanie zaknihovaných CP“, ktoré tvorí prílohu formulára, nie je špecifikované žiadne vedľajšie ustanovenie, z ktorého by vyplývalo, že účinnosť príkazu na odblokovanie

cenných papierov je viazaná na splnenie nejakej skutočnosti. Právny úkon súdnej exekútorky preto nemožno v žiadnom prípade posúdiť ako podmienený. Vyjadrenie exekútorky, uvádzané v žiadosti o odblokovanie cenných papierov, že mieni zabezpečiť ich predaj prostredníctvom obchodníka s cennými papiermi, bolo nad rámec zákonnej úpravy (§ 27 ods. 7 zákona o CP) a nemá žiadnu právnu relevanciu vo vzťahu k evidencii vedenej žalovaným, ktorá v zmysle ustanovenia § 59 ods. 1 písm. c/ bod 4 zákona o CP obsahuje len údaj o tom, či je k jednotlivému cennému papieru evidované PPN (pozastavenie výkonu práva nakladať s cenným papierom - poznámka dovolacieho súdu). Úvahy žalobcu o údajnom účelovom viazaní predmetného príkazu nemajú podklad v právnom a ani skutkovom stave veci. Podpisom formulára Služby SCP/2 exekútorka zadala jednoznačný, ničím nepodmienený a na žiadnu ďalšiu skutočnosť neviazaný príkaz na zrušenie pozastavenia výkonu práva nakladať s cennými papiermi (PPN) v zmysle § 27 ods. 7 zákona o CP, vzťahujúci sa na 47 657 kusov akcií emitenta OBUV, a. s., na účte spoločnosti CEBO HOLDING SLOVAKIA, a. s. Tento svoj úkon (odblokovanie cenných papierov) exekútorka potvrdila aj vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 23. 01. 2008. Následne boli predmetné cenné papiere prostredníctvom Burzy cenných papierov v Bratislave blokovanie obchodníkom s cennými papiermi - spoločnosťou Contact Brokers o. c. p., a. s. (ďalej aj „o. c. p.“), ktorému exekútorka zadala príkaz na predaj týchto cenných papierov (tiež s využitím inštitútu PPN), ale len do 17. 09. 1997. Po tomto dátume už exekútorka a ani obchodník s cennými papiermi nedali žalovanému žiadny ďalší príkaz na blokáciu. Keďže príkaz na odblokovanie predmetných zaknihovaných cenných papierov (príkaz na zrušenie PPN) podala na to oprávnená osoba (súdna exekútorka) v predpísanej forme (na formulári žalovaného), žalovaný bol povinný jej príkaz vykonať.

15. Ani dovolateľom sformulovanú právnu otázku 2 (či nevykonanie zmeny osoby oprávnenej nakladať so zaknihovanými cennými papiermi zo strany žalovaného na základe predložených podkladov v evidencii žalovaného, v dôsledku čoho dôjde k následnému umožneniu registrácie neoprávneného prevodu zaknihovaných cenných papierov, zakladá zodpovednosť žalovaného za škodu podľa ustanovenia § 67 zákona o CP) nemožno podľa názoru žalovaného považovať za takú, od vyriešenia ktorej by záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu. Otázkou zásadného právneho významu v predmetnom konaní bolo to, či má exekučný príkaz účinky blokácie cenných papierov. K tejto otázke sa už vyjadril dovolací súd v predmetnej veci v rozhodnutí sp. zn. 1ObdoV/18/2005 zo dňa 27. februára 2006, keď potvrdil, že samotný exekučný príkaz, resp. vedenie exekučného konania nemá účinky blokácie zaknihovaných cenných papierov. Tieto účinky má až zaregistrovanie pozastavenia výkonu práva nakladať s cennými papiermi podľa § 27 zákona o CP. Žalobca však po viac ako desiatich rokoch trvania predmetného sporu prišiel s argumentáciou, že žalovaný mal podľa § 59 ods. 1 písm. d/ zákona o CP evidovať na účte spoločnosti CEBO HOLDING SLOVAKIA, a. s., informáciu o osobe oprávnenej nakladať s cennými papiermi emitenta OBUV a. s., pričom tak mal urobiť z vlastnej iniciatívy na základe príkazu súdnej exekútorky na blokovanie, príp. odblokovanie týchto akcií. Uvedené úvahy žalobcu zrejme vyplývajú z neznalosti právnej úpravy a postavenia žalovaného v procese evidencie cenných papierov, keďže podľa § 56 ods. 7 zákona o CP žalovaný všetky činnosti (s výnimkou činností podľa § 56 ods. 1 písm. c/, § 58 ods. 1 a § 60 ods. 1) vykonáva odplatne ako služby na základe zmluvy, a to výlučne na základe príkazov, resp. žiadostí oprávnených osôb. Žalobcom predložená právna otázka 2 vychádza z nesprávnej premisy, že žalovaný je povinný vykonávať zápisy v evidencii z vlastnej iniciatívy, s čím sa ale ani jeden z konajúcich súdov nestotožnil. Zdôraznil, že zo strany žalovaného nedošlo k porušeniu žiadnej zákonom uloženej ani zmluvnej povinnosti ako základného predpokladu pre vznik (prípadného) nároku na náhradu škody. Príkaz na zápis osoby oprávnenej nakladať so zaknihovanými cennými papiermi bola oprávnená dať súdna exekútorka v rámci výkonu exekúcie, ktorá tak ale neurobila. Právny predchodca žalobcu si bol tejto skutočnosti zrejme vedomý, pretože pôvodne inicioval súdne konanie aj voči exekútorky. Žalovaný nezodpovedá za konanie, resp. nekonanie súdnej exekútorky, či povinného, ale len (na základe príkazov oprávnených osôb) vedie evidenciu cenných papierov. S poukazom na to, že dovolateľom prezentované právne otázky nie sú právne relevantné, žalovaný nevidí ani dôvod na odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia.

16. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací v zmysle ustanovenia § 35 CSP (ďalej aj „dovolací súd“ alebo „NS SR“) po zistení, že dovolanie podala strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia

dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) skúmal najskôr to, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom.

17. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti v Civilnom sporovom poriadku.

18. Podľa § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci odvolacieho súdu.

19. V posudzovanom prípade žalovaný prípustnosť dovolania vyvodzoval z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

20. V prípadoch, keď dovolateľ prípustnosť svojho dovolania vyvodzuje z ustanovenia § 421 CSP, má viazanosť odvolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (§ 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu, je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom právnu otázku zásadného právneho významu, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a ktorá (doposiaľ) v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom. Ak v dovolaní absentuje relevantné vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania (k uvedenému porovnaj napríklad uznesenie NS SR sp. zn. 1Cdo/206/2016 z 26. 09. 2017, uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/52/2017 z 08. 06. 2017).

21. Otázka relevantného právneho významu v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 CSP musí byť riešená odvolacím súdom, pričom odvolací súd na jej riešení musel založiť svoje rozhodnutie a musí ísť tiež o otázku zásadného právneho významu. Prípustnosť dovolania nastáva vtedy, keď dovolací súd sám dospeje k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu, resp. ním riešená právna otázka, má po právnej stránke skutočne zásadný význam. V tomto smere nie je relevantný subjektívny názor dovolateľa.

22. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska ustanovenia § 421 ods. 1 CSP, musí ísť - okrem vyššie uvedených podmienok - predovšetkým o otázku právnu (v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku), pričom nesprávne právne posúdenie môže byť dovolacím dôvodom len vtedy, ak bolo rozhodujúce pre výrok napadnutého rozhodnutia.

23. Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľ sformuloval dve právne otázky, ktoré odvolací súd (podľa jeho názoru) vo svojom rozhodnutí riešil. Prvú právnu otázku vymedzil nasledovne: „Či príkazom na zrušenie registrácie pozastavenia výkonu práva nakladať so zaknihovanými cennými papiermi v zmysle ustanovenia § 27 ods. 7 zákona o CP je nevyhnutne len nepodmienený a účelovo neviazaný príkaz?“ Dovolateľ poukázal na to, že odvolací súd vo svojom rozsudku potvrdil správnosť záveru súdu prvej inštancie, konštatujúc, že „žalovaný bol povinný odblokovať pozastavenie výkonu práva nakladať so zaknihovanými cennými papiermi aj na základe príkazu, ktorý preukázateľne nebol nepodmieneným a účelovo neviazaným príkazom“.

24. Podľa názoru dovolacieho súdu dovolateľ právnu otázku konkretizoval, avšak rozhodnutie odvolacieho súdu nie je založené na závere, že žalovaný bol povinný odblokovať pozastavenie výkonu práva nakladať so zaknihovanými cennými papiermi aj na základe príkazu, ktorý preukázateľne nebol nepodmieneným a účelovo neviazaným príkazom (teda bol podmienený a účelovo viazaný - poznámka dovolacieho súdu), čo zároveň odporuje dovolateľom vymedzenej otázke: „Či príkazom na zrušenie registrácie pozastavenia výkonu práva nakladať so zaknihovanými cennými papiermi ... je nevyhnutne len nepodmienený a účelovo neviazaný príkaz?“ V tomto smere dovolací súd poukazuje na odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu z 29. júna 2016, v ktorom odvolací súd uviedol nasledovné: „Z ustanovenia § 27 ods. 7 zákona o cenných papieroch, ani z iného právneho predpisu nevyplýva, akú formu má mať príkaz na zrušenie registrácie pozastavenia výkonu práva nakladať s cennými papiermi, a preto právny úkon a jeho účinky je potrebné posudzovať z hľadiska obsahu (§ 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Súd prvého stupňa správne dospel k záveru, že na základe žiadosti súdnej exekútorky ako osoby oprávnenej (č. 1. 31) žalovaný bol povinný odblokovať pozastavenie výkonu práva nakladať so zaknihovanými cennými papiermi (§ 27 ods. 7 zákona o cenných papieroch). Zo strany žalovaného preto nedošlo k porušeniu žiadnej zákonom uloženej a ani zmluvnej povinnosti, pretože služby - ich rozsah, ktoré od neho súdna exekútorka požadovala, v zmysle zákona uskutočnil (§ 27 ods. 6, 7 zákona o CP).“... „Po odblokovaní akcií a zrealizovaní služby žalovaným (č. 1. 189) mala súdna exekútorka (JUDr. Šupová) chrániť práva oprávneného pri predaji cenných papierov zákonným spôsobom v zmysle zákona o CP. Je nesporné, že ako oprávnená osoba nedala žalovanému zákonným postupom príkaz na službu, ktorá by vlastníka akcií (povinného) naďalej obmedzovala v dispozícii s akciami až do ukončenia, resp. zániku exekúcie, a preto nenastal zákonný dôvod zmenu majiteľa akcií nerealizovať po uplynutí blokácie o. c. p. po 17. septembri 1997, kedy došlo k zrušeniu nastaveného obmedzenia a akcie povinného sa stali opäť voľne obchodovateľné. Preto tvrdenie žalobcu, že súdna exekútorka svoj príkaz obsiahnutý v podaní zo dňa 8. septembra 1997 podmienila a účelovo viazala na exekúciu, nemá oporu v právnej úprave zákona o cenných papieroch.“

25. Z vyššie citovaného odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu jednoznačne vyplýva, že príkaz súdnej exekútorky JUDr. Edity Šupovej na odblokovanie pozastavenia výkonu práva nakladať so zaknihovanými cennými papiermi z 8. septembra 1997, obsiahnutý v žiadosti o odblokovanie zaknihovaných cenných papierov, ktorá je prílohou formulára „Služby SCP/2“ z 9. septembra 1997, nebol podmienený (viazaný na splnenie nejakej podmienky) a ani účelovo viazaný. Tvrdenie žalobcu, že bol podmienený a účelovo viazaný na exekúciu, nemá oporu v zákone o cenných papieroch (§ 27 ods. 7 zákona o CP). Rozhodnutie odvolacieho súdu je založené na vyššie uvedenom jednoznačnom závere - že príkaz súdnej exekútorky na zrušenie registrácie pozastavenia výkonu práva nakladať so zaknihovanými cennými papiermi v zmysle § 27 ods. 7 zákona o CP nebol podmienený a účelovo viazaný. Vzhľadom na súdmi zistený skutkový a právny stav veci a jednoznačný, vyššie uvedený záver sa odvolací súd nezaoberal ďalšími možnými alternatívami. Rovnako sa ani dovolací súd nemôže zaoberať možnými hypotetickými a špekulatívnymi otázkami, na ktorých odvolací súd nezaložil svoje rozhodnutie (dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd a dokazovanie nevykonáva - § 442 CP). Takouto hypotetickou otázkou je aj dovolateľom všeobecne formulovaná otázka: „Či príkazom na zrušenie registrácie pozastavenia výkonu práva nakladať so zaknihovanými cennými papiermi v zmysle ustanovenia § 27 ods. 7 zákona o CP je nevyhnutne len nepodmienený a účelovo neviazaný príkaz?“ V posudzovanej veci odvolací súd (rovnako ako súd prvej inštancie) vychádzal z konkrétneho obsahu príkazu na odblokovanie pozastavenia výkonu práva nakladať so zaknihovanými cennými papiermi, obsiahnutého v žiadosti súdnej exekútorky (ako oprávnenej osoby) z 8. septembra 1997, ktorá je prílohou formulára „Služby SCP/2“ z 9. septembra 1997, so záverom, že uvedený príkaz súdnej exekútorky nebol podmienený a ani účelovo viazaný. Dovolateľom nastolenú prvú otázku nepovažuje dovolací súd za otázku zásadného právneho významu, na ktorej spočíva rozhodnutie odvolacieho súdu.

26. Druhú právnu otázku dovolateľ vymedzil nasledovne: „Či nevykonanie zmeny osoby oprávnenej nakladať so zaknihovanými cennými papiermi zo strany žalovaného na základe predložených podkladov v evidencii žalovaného, v dôsledku čoho dôjde k následnému umožneniu registrácie neoprávneného prevodu zaknihovaných cenných papierov, zakladá zodpovednosť žalovaného za škodu podľa

ustanovenia § 67 zákona o CP?“ Dovolateľ uviedol, že uvedenú otázku vyriešil odvolací súd so záverom, že žalovaný nie je oprávnený bez pokynu oprávnenej osoby z vlastnej iniciatívy realizovať na účtoch majiteľov cenných papierov služby, a to ani na základe priloženého exekučného príkazu. Žalovaný nebol povinný preverovať spôsob uspokojenia, resp. zánik exekúcie, ako ani postup exekútorky v zmysle § 131 EP, keďže podľa § 133 ods. 3 EP pri nakladaní s cennými papiermi robí namiesto povinného všetky úkony exekútor a pri splnení pohľadávky z cenných papierov je exekútor povinný postupovať podľa zákona o CP ako lex specialis.

27. Vyššie uvedenú právnu otázku považuje dovolací súd za hypotetickú, špekulatívnu a nemajúcu oporu v skutkovom a právnom stave veci, ktorý zistil odvolací súd, pričom rovnako nepredstavuje rozhodujúcu (kľúčovú) právnu otázku zásadného právneho významu, na ktorej je založené rozhodnutie odvolacieho súdu. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že po zrušení registrácie pozastavenia výkonu práva nakladať s cennými papiermi v zmysle príkazu súdnej exekútorky bola zaregistrovaná blokácia predmetných akcií v prospech obchodníka s cennými papiermi CONTACT BROKERS o. c. p., a. s., ktorej platnosť bola obmedzená len do 17. septembra 1997, čo medzi sporovými stranami nebolo ani sporné. Po tomto dátume súdna exekútor, ani ňou poverený obchodník s cennými papiermi nepodal príkaz na predĺženie pozastavenia výkonu práva nakladať s predmetnými akciami a ani nepožiadali o takúto službu na účte majiteľa cenných papierov v zmysle § 59 ods. 1 písm. d/ zákona o CP. Samotný exekučný príkaz automaticky nemá účinky blokácie zaknihovaných cenných papierov, tieto má až zaregistrovanie pozastavenia výkonu práva nakladať s cennými papiermi v zmysle ustanovenia § 27 ods. 6 zákona o CP. Preto námietka žalobcu, že žalovaný porušil svoju povinnosť a žalobcovi svojim konaním spôsobil škodu, keď vykonal registráciu prevodu cenných papierov medzi povinným a treťou osobou, a týmto konaním zmaril vykonanie exekúcie v zmysle § 133 EP v prospech oprávneného, nie je dôvodná. V danom prípade žalovaný nebol účastníkom exekučného konania a nebol ani povinný preverovať spôsob uspokojenia, resp. zánik exekúcie, ako aj postup exekútorky v zmysle § 131 EP. Žalovaný nie je v tomto smere oprávnený bez pokynu oprávnenej osoby z vlastnej iniciatívy realizovať na účtoch majiteľov cenných papierov služby, a to ani na základe priloženého exekučného príkazu. V rozhodnom období dňa 24. 10. 1997 boli akcie povinného - CEBO HOLDING SLOVAKIA, a. s., voľne obchodovateľné, a to v dôsledku nekonania, resp. nečinnosti súdnej exekútorky, ktorá mala zákonným spôsobom chrániť práva oprávneného pri predaji cenných papierov v zmysle zákona o CP, čo nesporne vyplýva aj z Exekučného poriadku (§ 133). Preto námietka žalobcu o zodpovednosti žalovaného za vzniknutú škodu s poukazom na § 67 CP je irelevantná.

28. Rozhodnutie odvolacieho súdu je založené na jednoznačnom závere, že samotný exekučný príkaz automaticky nemá účinky blokácie zaknihovaných cenných papierov, tieto má až zaregistrovanie pozastavenia výkonu práva nakladať s cennými papiermi v zmysle ustanovenia § 27 ods. 6 zákona o CP. Žalovaný nie je oprávnený z vlastnej iniciatívy, bez pokynu oprávnenej osoby, realizovať na účtoch majiteľov cenných papierov služby, a to ani na základe priloženého exekučného príkazu. V posudzovanom prípade súdna exekútor, resp. žiadna iná oprávnená osoba po 17. 10. 1997 nedala žalovanému príkaz na požadovanú službu, týkajúcu sa evidencie osoby oprávnenej nakladať s predmetnými cennými papiermi. Dovolací súd preto nepovažuje ani dovolateľom nastolenú druhú otázku za právnu otázku zásadného právneho významu, na ktorej je založené rozhodnutie odvolacieho súdu.

29. S poukazom na vyššie uvedené dovolací súd uzaviera, že dovolateľ vo vzťahu k ním tvrdenej prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP nevymedzil uplatnený dovolací dôvod spôsobom uvedeným v ustanovení § 432 ods. 2 CSP, teda spôsobom, ktorý predpokladá zákon. Z uvedeného dôvodu dovolací súd dovolanie žalobcu odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. f/ CSP.

30. Vzhľadom k tomu, že dovolací súd dovolanie žalobcu odmietol, nerozhodoval už o jeho návrhu na odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu.

31. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 druhá veta CSP). O výške náhrady trov konania žalovaného rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

32. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 5:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. 05. 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.